Република Србија
Развојна агенција Србије

ПРОГРАМ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈЕ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА И ПРЕДУЗЕТНИКА У 2027. ГОДИНИ

октобар 2026. године

САДРЖАЈ

1 ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОГРАМУ 3
1.1 ПРАВНИ ОКВИР 3
1.2 ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА 4
1.2.1 Општи циљ 4
1.2.2 Специфични циљеви и очекивани резултати 4
1.2.3 Индикатори 5
1.3 РАСПОЛОЖИВА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА 5
1.4 ВРЕМЕНСКИ ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА 5
2 УСЛОВИ ПРОГРАМА 6
2.1 ПОДНОСИОЦИ ПРИЈАВА 6
2.2 ПРОЦЕДУРА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА 6
2.2.1 ПОСТУПАК ИЗБОРА 6
2.2.2 ЗАКЉУЧИВАЊЕ УГОВОРА 7
2.2.3 ПАРТИЦИПАЦИЈА 7
2.2.4 ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НАКОН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ 7
3 МЕЂУСОБНА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ 8
3.1 ОБАВЕЗЕ АГЕНЦИЈЕ И КОМОРЕ ПРЕМА ИЗЛАГАЧУ 8
3.2 ОБАВЕЗЕ ИЗЛАГАЧА 8
3.3 ПРИСУСТВО НА САЈМУ 9
3.4 ОДУСТАЈАЊЕ 9

1 ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОГРАМУ

Основни циљ Програма интернационализације привредних друштава и предузетника (у даљем тексту: Програм) је подршка интернационализацији привредних друштава и предузетника у циљу креирања услова за остваривање извозних послова, кроз презентацију производа и услуга, успостављање пословних контаката са привредним друштвима из иностранства, прикупљање информација о условима присуства на страним тржиштима и праћења актуелних трендова у секторима од посебне важности за домаћу привреду. Поред освајања нових тржишта и повећања присуства на постојећим тржиштима, циљ ове активности је брендирање Србије као повољне инвестиционе и пословне дестинације, успостављање привредних веза са иностранством и интеграција домаћих привредних друштава у међународне ланце вредности.

Развојна агенција Србије (у даљем тексту: Агенција) ће, ради већег и континуираног присуства српске привреде на иностраним тржиштима и побољшања имица Републике Србије у иностранству, кроз реализацију овог програма подржати домаће компаније да изађу на нова тржишта, повећају обим спољнотрговинске размене са иностранством, као и представити домаћу привреду, привредне потенцијале и услове за пословање у Републици Србији.

Програмом се финансирају активности у вези са организацијом националних штандова на међународним сајмовима у иностранству у које спада: закуп изложбеног простора, трошкови вођења националног штанда (струја, вода, интернет, чишћење и сл.), трошкови уписа излагача у сајамски каталог, трошкови обавезне медијске таксе и / или други слични трошкови прописани од стране сајма, као и организација међународних пословних сусрета у иностранству уколико буде било потребе за тим.

Организацију националних штандова на међународним сајмовима у иностранству Агенција реализује у сарадњи са Привредном комором Србије (у даљем тексту: Комора).

Изузетно, Агенција ће самостално организовати национални штанд на међународном сајму у иностранству уколико се за тим појави потреба и уколико околности то буду оправдавале.

1.1 ПРАВНИ ОКВИР

Правни оквир за реализацију Програма чине Стратегија индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године[1], Стратегија за развој малих и средњих предузећа за период од 2023. до 2027- године[2], Стратегија паметне специјализације у Републици Србији за период 2020-2027., кроз интернационализацију привреде и интеграцију у регионалне и

[1] Стратегија индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године- нови стратешки оквир којим се настоји остварити побољшање конкурентности српске индустрије и унапредити њена позиција на међународном тршишту. У циљу остваривања циљева ове стратегије, једна од планираних мера је Интернационализација, кроз: Програм подршке интернационализацији индустријским привредним субјектима и Програм подршке индустријским привредним субјектима за улазак у ланце добављача мултинационалних компанија.

глобалне ланце вредности, Закон о улагањима („Службени гласник РС“, бр. 89/2015 и 95/2017) и Годишњи програм рада Развојне агенције Србије за 2026. годину. Агенција ће и у оквиру Годишњег програма рада за 2027. годину обухватити листу сајмова из оквира овог Програма, имајући у виду да се сајмови из оквира овог Програма реализују током 2027. године.

1.2 ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

1.2.1 Општи циљ

Основни циљ Програма је подршка интернационализацији привредних друштава и предузетника у циљу креирања услова за остваривање прихода од продаје својих производа и услуга на новим иностраним тржиштима, као и боље позиционирање на већ постојећим. Поред освајања нових тржишта и повећања присуства на постојећим тржиштима, циљ овог програма је и прикупљање информација о условима пословања на иностраним тржиштима и праћење актуелних трендова у секторима од посебне важности за домаћу привреду.

Програм доприноси:

- Повећању прихода привредних друштава, корисника Програма, на иностраним тржиштима;
- Побољшању имица српске привреде у иностранству;
- Већем обиму спољнотрговинске размене и смањењу негативног трговинског биланса.

1.2.2 Специфични циљеви и очекивани резултати

- Извоз производа корисника Програма на нова инострана тржишта;
- Повећање запослености код корисника Програма;
- Интеграција корисника Програма у међународне ланце вредности;
- Повећање видљивости и стално присуство домаћих компанија на иностраним тржиштима;
- Повећање конкурентности корисника Програма, како на домаћем, тако и на иностраним тржиштима.

[2] Стратегија за развој малих и средњих предузећа за период од 2023. до 2027. године- Један од циљева стратегија јесте конкурентан МСПП сектор – Ојачана конкурентност МСПП на домаћем и страном тржишту, која се постиже кроз меру Подршка МСПП за ширења на нова тржишта. Ова мера за циљ има јачање капацитета сектора МСПП за наступ на међународним тржиштима.

1.2.3 Индикатори

- Раст извоза корисника Програма;
- Број нових тржишта;
- Раст пословних прихода корисника Програма;
- Број нових купаца корисника Програма као резултат излагања на сајму.

1.3 РАСПОЛОЖИВА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За реализацију овог програма опредељен је буџет од 147.000.000,00 динара у 2026. години, док ће се преостала потребна средства, уколико за истима буде потребе, обезбедити у оквиру Финансијског плана Агенције за 2027. годину. Агенција има у плану да овим програмом суфинансира наступ домаћих привредника на међународним сајмовима у иностранству у оквиру националног штанда Србије, и то на следећим сајмовима:

1. „Gulfood“, Дубаи, Уједињени Арапски Емирати - сајам прехрамбене индустрије;
2. „Foodex“, Токио, Јапан – сајам прехрамбене индустрије;
3. “Prowein-Prospirits”, Диселдорф, Савезна Република Немачка – сајам вина и алкохолних пића;
4. „PLMA“, Амстердам, Краљевина Холандија - сајам робних марки;
5. „Anuga“, Келн, Савезна Република Немачка – сајам прехрамбене индустрије;
6. „China International Import Expo- CIIE“, Шангај, Народна Република Кина – општи сајам.

Агенција има у плану да овим Програмом суфинансира и наступ домаћих привредника на међународном сајму вина и алкохолних пића “Prowein-Prospirits” у Диселдорфу, СР Немачка, у оквиру националног штанда Србије, а који ће Агенција организовати самостално.

У зависности од потребе и прилика за промоцију привреде Републике Србије, Агенција може, у оквиру овог Програма, самостално да организује наступ домаћих компанија и на другим међународним сајмова, у складу са планираним и расположивим буџетским средствима.

Агенција планира да у наредном периоду у складу са потребама подршке сектору малих и средњих предузећа организује наступ на сајмовима у оквиру националног штанда Србије и на новим тржиштима од интереса за наведени сектор.

1.4 ВРЕМЕНСКИ ОКВИР ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Планирана реализација активности предвиђених Програмом је у току 2026. и 2027. године.

2 УСЛОВИ ПРОГРАМА

2.1 ПОДНОСИОЦИ ПРИЈАВА

Право да излажу на сајму у оквиру националног штанда имају привредна друштва и предузетници регистрована у Републици Србији која се баве производњом готових и полуготових производа из делатности из које је сајам, као и пружањем услуга у сектору информационих технологија.

Право да излажу на сајму имају само они привредни субјекти који уредно измирују пореске обавезе у складу са законима Републике Србије.

Немају право да излажу на сајму у оквиру националног штанда привредна друштва и предузетници која нису испунила своје обавезе на претходним наступима на међународним сајмовима у оквиру националног штанда у организацији Агенције, и то у случају:
- ако нису благовремено уплатила партиципацију,
- ако су неоправдано отказала свој наступ у периоду краћем од месец дана пре почетка сајма,
- недолажења на време или напуштања штанда од стране представника излагача пре званичног завршетка сајма,
- ако нису у року доставила извештаје са претходног сајма.

2.2 ПРОЦЕДУРА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

Агенција и Комора расписују јавни позив за учешће на сваком сајму појединачно. Јавни позив садржи основне информације о сајму, услове за подношење пријаве, место подношења пријаве и висину партиципације.

Пријава се подноси Комори у року и на начин прописан јавним позивом. У изузетним случајевима, када Агенција организује самостално наступ на сајму пријава се може поднети и Агенцији.

Уз пријаву излагачи достављају доказ да уредно измирују пореске обавезе у складу са законима Републике Србије.

2.2.1 ПОСТУПАК ИЗБОРА

Проверу и оцену исправности поднетих пријава врши Комора, када у организацији сајма учествују Агенција и Комора, док коначну листу излагача утврђују заједнички Агенција и Комора.

У случају да се на јавни позив пријави мањи број од уговором закљученим између Агенције и Коморе дефинисаног броја привредних друштава и предузетника који испуњавају услове

да буду излагачи, Агенција и Комора задржавају право да без икаквих последица откажу организацију наступа на сајму.

2.2.2 ЗАКЉУЧИВАЊЕ УГОВОРА

Уговором између Агенције, Коморе и излагача прецизирају се сва права и обавезе уговорних страна, а пре свега начин извршавања обавеза, рокови, извештавање о реализованим активностима, партиципација, као и начин плаћања.
Изузетно, када Агенција самостално организује наступ на сајму, уговор потписују излагачи и Агенција.

2.2.3 ПАРТИЦИПАЦИЈА

Излагач је у обавези да сноси трошкове учешћа на националном штанду у виду партиципације која се уплаћује на рачун Коморе, осим у случају када Агенција самостално организује наступ излагача на сајму, а шта ће бити дефинисано Јавним позивом.

У случају одустанка од наступа на сајму, након уплате партиципације, излагачу не припада право на повраћај средстава.

2.2.4 ДОКУМЕНТАЦИЈА КОЈА СЕ ПОДНОСИ НАКОН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ

Излагачи, по реализацији наступа на одабраном сајму, у складу са уговором закљученим са Агенцијом или Агенцијом и Комором, достављају:

- евалуацију наступа на сајму;
- комплетно попуњен годишњи извештај.

Излагач последњег дана сајма попуњава Евалуациони формулар за оцењивање организације наступа привредника на међународном сајму у оквиру националног штанда. Подаци које излагач доставља у Евалуационом формулару су искључиво за потребе Агенције и Коморе и праћења ефеката наступа на сајмовима. Подаци се неће користити у друге сврхе.

Излагач има обевезу да достави извештај о ефектима наступа на сајму у року од годину дана од завршетка сајма. Извештај се доставља на прописаном обрасцу, комплетно попуњени са потпуним и јасним подацима о резултатима наступа на сајму, у складу са уговором закљученим са Агенцијом или Агенцијом и Комором. Садржина извештаја представља пословну тајну и не може се износити у јавност, већ се може користити само за интерне извештаје и потребне анализе.

Излагач који не достави Евалуациони образац и извештај губи право да по субвенционисаним условима учествује на будућим сајмовима.

3 МЕЂУСОБНА ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Међусобна права и обавезе Агенције, Коморе и излагача у вези са организовањем и излагањем на националном штанду на међународним сајмовима уређују се кроз уговор о заједничком наступу на сајму. Уговор о заједничком наступу на сајму представља тространи уговор и обавезује сваку уговорну страну на извршавање преузетих обавеза. У случају када Агенција самостално организује наступ на сајму, уговор се потписује између Агенција и излагача.

3.1 ОБАВЕЗЕ АГЕНЦИЈЕ И КОМОРЕ ПРЕМА ИЗЛАГАЧУ

Агенција и Комора имају обавезу да:

- Закупе простор на изабраном сајму, дизајнирају, израде и опреме целокупан штанд;
- Предају излагачу део штанда најкасније дванаест сати пре почетка сајма;
- Обезбеде по две улазнице за сваког излагача;
- Пруже помоћ излагачима у организацији пословних састанака;
- Обезбеде све неопходне информације за организацију и наступ излагача на сајму.

Горе наведене обавезе се односе и на Агенцију, када Агенција самостално организује наступ на сајму.

3.2 ОБАВЕЗЕ ИЗЛАГАЧА

Излагач има обавезу да:

- Достави пријаву;
- Достави попуњен и оверен уговор о заједничком наступу на сајму;
- Допреми производе/експонате на локацију штанда, о свом трошку, најкасније дан пре почетка сајма;
- Достави списак лица која ће у име излагача бити присутна на сајму;
- Достави податке о производима/експонатима које излаже на штанду;
- Достави податке неопходне за израду заједничке сајамске брошуре;
- Учествује у изради кратког промотивног филма о својој компанији и достави све неопходне податке за израду истог;
- Плати партиципацију за учешће на сајму;
- Присуствује припремним састанцима за наступ на сајму у организацији Организатора;
- Поштује све услове о излагању које прописују сајам и држава у којој се сајам одржава;
- Достави извештаје и Евалуациони образац у прописаном року.

3.3 ПРИСУСТВО НА САЈМУ

Сви представници излагача су у обавези да се на националном штанду појаве сваки радни дан сајма, најкасније 15 минута пре званичног отварања сајма.

Излагач мора имати бар једног присутног представника на националном штанду током целог радног времена сајма. Представник излагача који присуствује на сајму мора да има активно знање енглеског језика или језика земље у којој се сајам одржава, као и познавање карактеристика производа, начина производње/обављања услуга, као и познавање тржишта и законске регулативе. Напуштање сајма није дозвољено, сем ако не постоји претходна сагласност Агенције и Коморе. У случају недоласка на време или напуштање штанда од стране представника излагача пре званичног завршетка сајма, излагач губи право да по субвенционисаним условима учествује на будућим сајмовима.

Излагач има обавезу да пријављене производе/експонате излаже од отварања до затварања сајма. Излагач се обавезује да на националном штанду излаже само сопствене производе/експонате на којима је јасно назначена фирма (назив) Излагача који је поднео пријаву за учешће на националном штанду. Само Излагач који је поднео пријаву има право да буде представљен у заједничкој сајамској брошури и промовисан на националном штанду (на пулту, промофилму и сл.). Пријављени излагач не може дати у подзакуп пријављени излагачки простор другој компанији. Излагач не сме излагати производе/експонате других привредних друштава или предузетника, изузев ако се ради о чланици исте групације.

Излагач мора бити упознат са правилима понашања на штанду прописаних од стране Агенције и Коморе и самог сајма. У случају непоштовања правила понашања на штанду излагач губи право да по субвенционисаним условима учествује на будућим сајмовима.

Због пандемије вируса COVID 19 или у случају постојања друге пандемије или заразне болести и / или опасности по здравље и безбедност људи и имовине, излагачи су дужни да се придржавају свих здравствених мера прописаних од стране државе и/или места где се сајам одржава.

3.4 ОДУСТАЈАЊЕ

Уколико излагач одустане од наступа на сајму у периоду који је краћи од месец дана пре почетка сајма, дужан је да плати пун износ закупа, изградње и трошкова уређења свог дела штанда, трошкове уписа у сајамски каталог, штампања заједничке брошуре и оглашавања, осим у случају више силе.

Агенција и Комора могу да одустану од организације наступа српских привредника на неком од сајмова у случају да нема довољног интересовања од стране излагача (минималан

број излагача дефинисан уговором за сваки сајам), као и ако процени да постоје разлози који угрожавају здравље и безбедност излагача. Уколико су излагачи уплатили партиципацију а дође до одустанка од организације наступа на неком од сајмова од стране организатора, излагачи имају право на повраћај партиципације.

Радош Газдић

в.д. директора

Број: IZ-1-01-020-5/2026
Датум: 30.10.2026. године